

**NOSTETAAN
RIMAA**

Ohjelma reilun kilpailun ja sujuvan yrittäjyyden vauhdittamiseksi

Yrittäjien ratkaisuja tuleville päättäjille

Yrittäjät

”YRITTÄJYYDEN EI TARVITSE OLLA RAKETTITIEDETTÄ

Olen ollut yrittäjä lähes koko elämäni. Aloitin yrittäjyyden jo ala-asteella myymällä lehtiä kadunkulmassa. Kolmetoistavuotiaasta asti olen ollut päätoimisesti töissä vähän olosuhteidenkin pakosta. Siinä sivussa kävin koulua.

Parikymppisenä mietin, että pitääkö yrittäjän olla joku korkeasti koulutettu superihminen. Luin Taivas ja Helveti -kirjan ja päätin osana merkonomiopintoja ottaa osaa Vuosi Yrittäjänä -ohjelmaan. Tajusin, että yrittäjäidean tarvitse olla mitään monimutkaista rakettitiedettä. Tee vain sitä, missä olet hyvä.

Olen ollut aina hyvää siivoamaan ja siivousyrityksen perustaminen vuonna 2014 oli luonnollinen valinta. Kiersin bussilla pitkin Vaasaa siivoamassa asiakkaiden koteja. Sitten sain hankittua yritykselle auton ja elämänlaatu nousi kertaheitolla. 100 päivän jälkeen palkkasin ensimmäinen työntekijän.

Oma filosofiani on heti yrittämisen alusta lähtien ollut sellainen, että bisneksen on pyörittävä sillä tasolla, että yritys kestää iskuja ja että minäkin voin välillä hiukan hellittää. Hellittäminen tuli ajankohtaiseksi, koska tulin raskaaksi. Kun oli toisiakin töissä, yritys pystyi jatkamaan toimintaa, vaikka olin äitiyslomalla. Kutsun sitä kohtuajatteluksi. Työn ja yrittämisen pitää muotoutua muun elämän ympärille, koska tein lupauksen tyttärelleni, että mikään ei saa olla tärkeämpää kuin toisemme.

Laajensin yrittäjyyttä kaksi vuotta sitten. Vanhempi pesula-alan yrittäjä soitti ja sanoi, että ostatko pesulan? Mulla tuli sormenpäihin sellainen tuntuma, että tämä on mun uusi juttu – ja siirryin uudelle toimialalle. Vuosi myöhemmin myin siivousalan yritykseni ja keskityin pesulatoimintaan.

Mitä sitten odotan Suomelta? Ensinnäkin vakautta ja uskoa tulevaisuuteen. Mennään käsi kädessä eteenpäin yhteiskunnan rakentamisessa ja unohdetaan turha vastakkainasettelu. Totta kai kiva olisi, että yrittämisestä jäisi jotain myös yrittäjälle itselleen. Me kannamme todella isoa riski. Ei veroteta hengiltä yritystä, please.

Yksi huolenaiheeni on se, miten yrittäjyys nähdään yhteiskunnassa. Yksityinen yrittelijäisyys on jotenkin muuttunut punaiseksi vaatteeksi. Se näkyy julkisomisteisten inhouse-yhtiöiden yleistymisenä. Miksi on esimerkiksi perustettu kuntien ja hyvinvointialueiden omistamia pesuloita? Kyllä yksityinen yrittäjä osaa pestä vaatteet ja ehkä jopa palvella paremmin. Mielestäni yrittäjyys on tällä hetkellä varmin työnteon muoto. Näet heti excelistä, tuleeko potkut vai ei.”

Jenni Parpala, yrittäjä, Kiffel Pesula Oy

**NOSTETAAN
RIMAA**

NOSTETAAN
RIMAA

3

Tärkeintä on sujuva yrittäjäyys ja reilu kilpailu

Jotta yrittäminen kannattaa

YRITYS EI KOSKAAN ole erehdys. Se ei välttämättä aina onnistu, mutta yrittämättä jättäminen saa yhteiskunnan seisomaan vain tukevammin hetteikössä ennen uppoamistaan. Epäonnistuminenkin on yrittäjälle pääomaa, joka voi viedä seuraavaa yritystä kohti menestystä.

Jos lainsäädäntö estää henkilöä työllistämästä itsensä yrittäjänä, on yhteiskunnallamme ratkaistavissa oleva ongelma. Esimerkiksi jos yrittäjä ei kykene

maksamaan velkojaan kokonaan pois, voivat maksuhäiriömerkinnät tai verottajan ennakkoperintäkisteriin pääsemättömyys estää yrittämisen.

Avataan julkisia hankintoja pk-yrityksille

Suomessa on paisuva julkinen sektori. Julkisyhtiöitä on entistä enemmän. Kasvava sosialismi on levittänyt monen yrittäjän tontille. Julkisen sektorin omistamien yhtiöiden ei tulisi kilpailla yrittäjien kanssa. Julkisen sektorin on ostettava palvelut ja tuotteet avoimesti markkinoilta ja yrityksistä, ei kilpailutuksia kiertäen omilta yhtiöiltä.

Pienten yritysten pitää voida osallistua kilpailutuksiin. Tämä onnistuu parhaiten, kun hankinnat jaetaan järkeviin osiin ja kilpailutuksista käydään markkinavuoropuheluita. Hankintalain vaatimusten on oltava pienyritysten sovellettavissa.

Nyt julkisen sektorin kilpailutuksessa on keskimäärin vain kaksi osallistujaa. Kolmasosa hankinnoista tehdään jo ilman kilpailutusta veronmaksamien omistamilta omilta sidosyksikköyhtiöiltä. Esimerkiksi julkisen sektorin hankinnat ovat vuosittain lähes 50 miljardia euroa. Jos kilpailutuksia ei tehdä asiallisesti, veronmaksajat ja yritykset kärsivät. Kilpailutukset voivat myös toimia erinomaisena alustana yritysten innovaatioille ja kasvulle.

Annetaan tilaa yrittäjyydelle ja kilpailulle:

- Julkisen sektorin on luovuttava liiketoimintoaan aloilla, joilla on kilpailua ja yksityisten yritysten tarjontaa. Viranomaisvalvontaa tasapuolisen kilpailun varmistamiseksi on tehostettava.
- Hankintalakia tulee yksinkertaistaa. Sen tavoitteen on oltava aito ja reilu kilpailu sekä markkinoiden

kehittäminen. Pk-yritysten edellytykset vastata julkisiin kilpailutuksiin on varmistettava hankintalaissa.

- Julkiset hankinnat on toteutettava siten, että pienet ja keskisuuret yritykset pääsevät tasapuolisesti muiden tarjoajien kanssa osallistumaan tarjouskilpailuihin. Tämä edellyttää esimerkiksi hankintojen jakamista sopivankokoisiin osiin.
- Jätehuollon toimialalla sidosyksiköiden ulosmyyntiraja on laskettava viiteen prosenttiin.
- Varmistetaan, että kunnallisen ja yksityisen työeläkejärjestelmien erillisuus ei ohjaa sitä, miten julkinen palveluntuotanto järjestetään.
- Yksityisten palveluntuottajien osaamista työvoimapalveluissa on hyödynnettävä.

Raivataan byrokratiaa pois

Suomen talous voi niin hyvin kuin suomalaiset yritykset. Siksi yritysten kustannusrasite on osattava tunnistaa. Yrittäjän on voitava hoitaa velvoitteitaan mahdollisimman sujuvasti. Hallinnollisen taakan on oltava minimissä. Suomalaisille yrityksille ei pidä asettaa kilpailijamaista ja EU-sääntelystä poikkeavia velvoitteita. Muussa tapauksessa yritysten kilpailu-, toiminta- ja investointikyky heikkenee.

Pienille ja keskisuurille yrityksille on oltava oikeussuoja viranomaisiin, sopimuskumppaneihin ja neuvotteluasemaltaan vahvoihin suuryrityksiin. Yrityksiin kohdistuvat kaappaukset ja petokset yleistyvät, jos niitä ei ehkäistä tehokkaasti.

NOSTETAAN RIMAA

Vähennetään yritysten byrokratiaa:

- Suomi ei heikennä yritystensä kilpailukykyä eikä lisää näiden kustannuksia esimerkiksi kuluttajaoikeuden ja yritys vastuusääntelyn osalta EU-sääntelyä enemmän.
- Ei lisätä yrityksille lainsäädännöstä johtuvia kustannuksia.
- Jätetään pienimmät mikroyritykset hallinnollisten veloitteiden ulkopuolelle, jos siihen on perusteita.
- Otetaan käyttöön yksi yhdestä -työkalu sekä Suomessa että EU:ssa: Jos uusi sääntely aiheuttaa yritykselle euron lisäkustannuksen, yrityksille koituvia kustannuksia on vähennettävä toisaalla euron verran.

- Otetaan lainvalmistelussa käyttöön pk-yritystesti, jolla arvioidaan lakivaihtoehtojen vaikutukset yrityksiin.
- Poistetaan tilintarkastusvelvollisuus pienyrityksiltä.
- Määritetään viranomaisille lupakäsittelyn enimmäismääräajat ja helpotetaan osakeyhtiön purkamista.
- Tehdään kaavoituksen kokonaisuudistus yrittäjyyttä ja investointeja tukevaksi.

Autetaan yritykset kasvuun ja menestykseen:

- Annetaan aloittavalle yrittäjälle oikeus saada elinkeinotoimintaan peruspalveluja, kuten pankki- ja vakuutuspalveluja sekä tietoliikennepalvelut.
- Helpotetaan mahdollisuutta aloittaa yritystoiminta uudelleen epäonnistumisen jälkeen.
- Otetaan käyttöön riita-asioiden kevennetty menettely, jossa oikeudenkäynnin kuluja voidaan hillitä normaalia tuomioistuinmenettelyä paremmin.
- Kilpailuneuvonnan vahvistamiseksi selvitetään mahdollisuus kilpailuviranomaisen ennakkoratkaisumenettelyyn kohtuullista korvausta vastaan. Yrityksen tulisi saada yksiselitteinen päätös siitä, miten kilpailuviranomainen arvioi toiminnan sallittavuutta ja kilpailulain soveltuvuutta.

- Asetetaan viranomaisen valvomaan maksuehtosääntelyn noudattamista.
- Uudistetaan sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annettu laki kokonaisuudessaan ja yhdistetään yrittäjän suoja lain sääntely siihen. Uudistuksessa tulee selkeyttää lain sisältöä ja parantaa yrityksen suoja epäasiallista menettelyä vastaan.
- Myymäläturvallisuuden takaamiseksi luodaan yrityslähestymiskielto: asetetaan toistuvasti näpistelyyn syyllistyneelle henkilölle kielto asioida kyseisessä myymälässä.
- Yrityksiin kohdistuvaa petosrikollisuutta selvitetään ja siihen puututaan.
- Varataan riittävät resurssit valtion budjetista Yrittäjän talousapu -palvelulle.
- Sallitaan kunnille oikeus päättää mahdollisimman laajasti alueensa jätekuuljetusten järjestämisen tavoista, ja määritellään tarkasti eri toimijoiden jätehuoltovastuut.
- Maksukyvyttömyyslainsäädäntöä kehitetään pk-yrityksille sopivammaksi.

**HANKINTA-
NEUVONTA**

 Yrittäjät

**NOSTETAAN
RIMAA**

NOSTETAAN RIMAA

"Kehitys pysähtyy tyytyväisyyteen" on samalla brutaali mantra ja kaunis totuus. Siksi haluankin nostaa rimaa jatkuvasti. Vaikuttavin tapa nostaa rimaa on tehdä se yhdessä, ja näin yrittäjän pöksyistä kurkittuna se paras - ja ennen kaikkea tehokkain - tapa nostaa rimaa on antaa entistä enemmän valtaa ja merkitystä omalle poppoolle. Yrittäjälle helppoa? Ei, mutta onneksi nostammekin rimaa yhdessä."

Jussi Pirhonen, Nuorten Yrittäjien verkoston johtoryhmän puheenjohtaja

"Nyt on aika nostaa rimaa yrittäjäystävällisemmän Suomen edistämiseksi. Paiskitaan duunia ja pidetään ääntä sellaisen maan puolesta, jossa yritys menestyy ja yrittäjä voi hyvin. Minä lupaan sparrata yrittäjiä, mutta Suomi sparrataan yhdessä nousuun. Meistä jokainen on vaikuttaja omalla paikallaan." **Katja Rajala, yrittäjä, yrittäjävaikuttaja ja Suomen Yrittäjänäisten puheenjohtaja**

"Vastuullisuusraportoinnin vaatimukset lisääntyvät, ja julkisissa hankinnoissa kriteerit kiristyvät. Lisäämme osaamisemme ja ymmärrystämme toimintamme kokonaisvaltaisesta vaikuttavuudesta. Laskemme yrityksemme hiilineutraaliutta vuoden 2025 loppuun mennessä. Vastuullisuus vaatii investointeja. Olemme osa tarinaa kestävämmästä ja puhtaammasta tulevaisuudesta." **Nina Rasola, RL-palveluiden toimitusjohtaja ja Suomen Yrittäjien hallituksen jäsen**

**NOSTETAAN
RIMAA**

Yrittäjät